

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DIP-IV.054.6.2024
Warszawa, 09 lipca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Interpelacji nr 3158 pana Daniela Milewskiego Pośła na Sejm RP w sprawie w sprawie pomiaru śladu środowiskowego w kontekście wydajności procesów produkcyjnych i wykorzystania zasobów

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z otrzymaniem interpelacji pana Daniela Milewskiego Pośła na Sejm RP dotyczącej śladu środowiskowego poniżej przekazuję odpowiedzi:

Ślad Środowiskowy:

1. Jakie kroki podejmuje się w celu wdrożenia pomiaru śladu środowiskowego w procesach produkcyjnych w Polsce?

W ramach programu współfinansowanego ze środków unijnych – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) przewidziane zostało wsparcie przedsiębiorstw realizujących projekty innowacyjne na tzw. zazielenianie przedsiębiorstw. Jest to jeden z modułów obejmujących: prace B+R, wdrożenie innowacji, infrastrukturę B+R, cyfryzację, internacjonalizację i kompetencje oraz właśnie zazielenienie przedsiębiorstw. W jego ramach finansowane będą działania wspierające transformację przedsiębiorstw w kierunku zrównoważonego rozwoju oraz gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym rozwój nowych modeli biznesowych. Realizacja modułu ma prowadzić do uwzględnienia w działalności gospodarczej przedsiębiorstw aspektów środowiskowych i przedstawieniu jej na moduł cyrkularny (od wyboru kontrahentów i zasobów, przez projektowanie produktów i usług, aż po zrównoważoną produkcję i zarządzanie odpadami oraz cyklem życia produktów). Moduł obejmie wsparcie ekoprojektowania, przeprowadzania ocen środowiskowych i dotyczących cyklu życia produktu (Product Environmental Footprint Category Rules- PEFCR) oraz organizacji (Organisation Environmental Footprint Sector Rules- OEFSR), Life-Cycle Assessment (LCA), weryfikacji technologii środowiskowych (Environmental Technology Verification (ETV) oraz wdrożenie płynących z nich rekomendacji i wsparcie inwestycji w ramach zazieleniania przedsiębiorstw.

Dodatkowo, na poziomie unijnym większość regulacji powstających w ramach Europejskiego Zielonego Ładu przewiduje konieczność przeprowadzenia przez przedsiębiorstwo oceny śladu środowiskowego. Takie wymogi przewidują chociażby rozporządzenie bateryjne (rozporządzenie 2023/1542 z 12 lipca 2023 r. w sprawie baterii i zużytych baterii, zmieniającego dyrektywę 2008/98/WE i rozporządzenie (UE) 2019/1020 oraz uchylającego dyrektywę 2006/66/WE czy rozporządzenie dot.

ekoprojektu (rozporządzenie ustanawiające ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i uchylające dyrektywę 2009/125/WE).

2. Jakie są plany rządu dotyczące obligatoryjnego pomiaru śladu środowiskowego dla kluczowych sektorów przemysłu?

Rząd nie przewiduje dodatkowych, krajowych działań w postaci nałożenia na sektory przemysłu obowiązku mierzenia śladu środowiskowego. Wskazane w odpowiedzi na pyt. 1 rozporządzenia będą obowiązywały wprost w Polsce tj. przedsiębiorstwa nimi objęte będą musiały przeprowadzać ocenę śladu środowiskowego wg wskazanej w w/w rozporządzeniach metodyki.

Normy i Standardy:

3. Czy są opracowywane krajowe normy i standardy dotyczące pomiaru śladu środowiskowego? Jeśli tak, jakie instytucje są za to odpowiedzialne?

W latach 2013-2018 na poziomie unijnym Komisja Europejska (KE) prowadziła program pilotażowy, którego celem było wypracowanie metodyki mierzenia śladu środowiskowego. Decyzja o pilotażu wynikała z faktu, że na poziomie globalnym funkcjonuje ponad 400 różnych oznakowań i sposobów mierzenia śladu środowiskowego powodując ogólny chaos informacyjny oraz brak realnej możliwości porównywania wpływu na środowisko produktów z jednej grupy ocenionych wg. różnych metodyk. Celem prac KE było ujednolicenie i zharmonizowanie wymogów informacyjnych oraz danych branych pod uwagę przy obliczaniu śladu środowiskowego. W wyniku pilotażu przyjęto metodyki dla 19 grup produktów (PEFCR) oraz 2 dla organizacji (OEFSR). W grudniu 2021 r. KE opublikowała Zalecenie 2021/2279 w sprawie stosowania metod oznaczania śladu środowiskowego do pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej. W/w metodyki są wskazane jako metodyki do mierzenia wpływu produktów na środowisko w unijnych regulacjach wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu.

W związku z powyższym MRiT nie przewiduje opracowania dodatkowych krajowych norm w zakresie mierzenia śladu środowiskowego.

4. Jakie istnieją lub są planowane przepisy dotyczące raportowania śladu środowiskowego przez przedsiębiorstwa?

Przykładowe regulacje wskazujące na konieczność mierzenia śladu środowiskowego zostały wskazane w odpowiedzi na pytanie 1.

Wsparcie dla Przedsiębiorstw:

5. Jakie wsparcie techniczne i finansowe oferuje się przedsiębiorstwom, aby ułatwić im wdrażanie pomiaru śladu środowiskowego?

Informacje nt. zawarte są w odpowiedzi na pytanie 1.

6. Czy są dostępne szkolenia i programy edukacyjne dla firm dotyczące metodologii pomiaru i redukcji śladu środowiskowego?

Informacje nt. zawarte są w odpowiedzi na pytanie 1.

Monitoring i Raportowanie:

7. Jakie systemy monitoringu i raportowania śladu środowiskowego są obecnie wdrażane lub planowane?

Obecnie nie ma obowiązku raportowania śladu środowiskowego. Przeprowadzanie LCA wg np. normy ISO 14040 ma charakter dobrowolny. Tym samym nie zidentyfikowano konieczności ustanowienia systemu monitoringu i raportowania w tym zakresie.

8. Jakie instytucje są odpowiedzialne za zbieranie i analizę danych dotyczących śladu środowiskowego?

Obecnie nie ma instytucji odpowiedzialnej za zbieranie informacji od przedsiębiorstw dotyczących poziomu oddziaływania ich produktów na środowisko.

Wskaźniki i Metodologie:

9. Jakie wskaźniki są stosowane do pomiaru śladu środowiskowego w różnych sektorach gospodarki?

Odpowiedź udzielona w pkt 3.

10. Jakie metodologie są rekomendowane lub obowiązkowe przy obliczaniu śladu środowiskowego w Polsce?

Odpowiedź udzielona w pkt 3.

Współpraca Międzynarodowa:

11. Jakie współpracy międzynarodowe są podejmowane w celu harmonizacji standardów pomiaru śladu środowiskowego?

Rząd aktywnie uczestniczył w pracach na rzecz wypracowania unijnej metodyki dotyczącej śladu środowiskowego w ramach przeprowadzonego przez KE pilotażu o którym mowa w pkt 3.

12. Czy istnieją plany wdrożenia najlepszych praktyk z innych krajów w zakresie pomiaru i redukcji śladu środowiskowego?

Jak wspomniano powyżej rekomendowana jest unijna metodyka dotycząca mierzenia śladu środowiskowego.

Innowacje i Technologie:

13. Jakie innowacje technologiczne są wspierane, aby zmniejszyć ślad środowiskowy procesów produkcyjnych?

Odpowiedź udzielona w pkt 1.

14. Czy są prowadzone badania naukowe lub projekty pilotażowe związane z nowymi metodami pomiaru i redukcji śladu środowiskowego?

Jak wskazano w odpowiedzi na pytanie 3. celem ustanowienia metodyki mierzenia śladu środowiskowego na poziomie unijnym (PEFCR i OEFCR) było ujednolicenie podejścia i tym samym zapewnienie wykorzystywania jednej metodyki, która umożliwi konsumentowi porównanie i ocenę wpływu danego produktu na środowisko. Dlatego też nie ma zasadności dla opracowania kolejnych metodyk dla tych samych produktów. Ewentualne

prace nad opracowaniem metodyk dla nowych produktów będą podejmowane również na poziomie unijnym.

Ocena Cyklu Życia (LCA):

15. Jakie są plany dotyczące promocji i wsparcia dla przedsiębiorstw w zakresie oceny cyklu życia (LCA) produktów?

Odpowiedź udzielona w pkt 1.

16. Czy są dostępne platformy lub narzędzia ułatwiające przedsiębiorstwom przeprowadzanie LCA?

Tak. Na poziomie unijnym działa Europejska Platforma Oceny Cyklu Życia mająca na celu promowanie stosowania i rozwijania metodologii oceny cyklu życia (LCA). W ramach platformy dla interesariuszy dostępne są narzędzia:

- baza danych ELCD - dane dotyczące cyklu życia dla szerokiej gamy materiałów, nośników energii i procesów. Baza danych ELCD jest ciągle aktualizowana i rozszerzana o nowe dane i poprawę istniejących zestawów danych,
- podręcznik ILCD - Międzynarodowy System Odniesienia Danych Cyklu Życia (ILCD) zawierający szczegółowe wytyczne dotyczące przeprowadzania badań LCA. Obejmuje różne aspekty LCA, w tym definiowanie celu i zakresu, analizę inwentaryzacji, ocenę wpływu i interpretację,
- oprogramowanie LCA,
- sieciowanie i współpraca - organizowanie warsztatów, konferencji i webinarów, które umożliwiają wymianę wiedzy i budowanie potencjału.

Ograniczenie Emisji:

17. Jakie konkretne działania są podejmowane w celu ograniczenia emisji do środowiska wynikających z procesów produkcyjnych?

18. Jakie cele redukcji emisji są ustanowione na poziomie krajowym i jakie są plany ich osiągnięcia?

Działania podejmowane przez Polskę, która realizuje unijne cele klimatyczno-energetyczne do 2030 r. (objęte celem Europejskiego Zielonego Ładu), zostaną zawarte w Krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu (KPEiK), który jest kluczowym dokumentem zarówno dla polskiej energetyki, jak i pozostałych sektorów gospodarki. Przygotowywany projekt KPEiK kompleksowo przedstawia aktualną ocenę możliwości Polski w realizacji tego celu oraz przedstawia konkretne działania i polityki, które są podejmowane. Wstępny dokument został przekazany do KE 1 marca 2024 r., a obecnie trwają intensywne prace dążące do jego sfinalizowania na przełomie II i III kwartału 2024 r. Dokument wraz z załącznikami znajduje się pod poniższym adresem:

<https://www.gov.pl/web/klimat/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu>

Istotnym instrumentem finansowym, który można podać jako przykład wspierający przedsiębiorstwa w realizacji inwestycji służących redukcji emisji gazów cieplarnianych jest działający od 2020 r. Fundusz Modernizacyjny (FM). Polska jest głównym z 13 krajów – Beneficjentem FM. Łączna alokacja dla Polski środków przy obecnych cenach EUA (European Union Allowance) wynosi ponad 50 mld zł. Należy jednak podkreślić, że ceny EUA podlegają znacznym wahaniom, co przełoży się na końcowy budżet FM.

W ramach FM realizowane są programy priorytetowe służące finansowaniu inwestycji mających na celu modernizację krajowego systemu energetycznego oraz poprawę efektywności energetycznej. Do chwili obecnej przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) zatwierdzone zostało 19 programów priorytetowych. Uruchomiono 18 z nich, a kolejne są w opracowaniu przez Operatora FM – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w porozumieniu z Ministerstwem Klimatu i Środowiska. Następne propozycje programy priorytetowe zostaną przedłożone do EBI już we wrześniu br.

Pośród zatwierdzonych 19 programów, realizowane są 4 dedykowane sektorowi przemysłu:

- Kogeneracja dla Energetyki i Przemysłu.

Celem programu jest modernizacja, budowa nowych źródeł kogeneracyjnych oraz promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji dla przemysłu. Program przyczyni się do uzyskania dodatkowej zdolności wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji. Spowoduje zmniejszenie emisji CO₂ oraz zmniejszenie zużycia energii pierwotnej.

- Kogeneracja dla Energetyki i Przemysłu cz.2

Celem programu jest wsparcie inwestycji dotyczących budowy lub/i przebudowy jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 0,5 MW, pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji.

- Przemysł energochłonny – OZE

Celem programu jest zmniejszenie emisyjności energochłonnych branż polskiego przemysłu poprzez zwiększenie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. Programem będą objęte inwestycje dotyczące budowy lub przebudowy jednostek wytwórczych energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wraz z magazynem energii, bądź podłączeniem ich do sieci zakładowej i/lub dystrybucyjnej/ przesyłowej.

- Przemysł energochłonny - poprawa efektywności energetycznej

Celem programu jest poprawa efektywności energetycznej w przemyśle energochłonnym, objętym unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS). Program dedykowany jest inwestycjom służącym poprawie efektywności energetycznej, z wyłączeniem inwestycji termo-modernizacyjnych i remontowych. Do niniejszej kategorii realizowanych inwestycji zalicza się przede wszystkim: budowa instalacji do odzysku ciepła technologicznego i wykorzystania go w dalszym ciągu technologicznym oraz podnoszenie efektywności energetycznej, w wyniku której następuje ograniczenie zużycia energii elektrycznej pobieranej z sieci KSE, w tym budowa informatycznych systemów nadzoru nad zużyciem, produkcją i magazynowaniem energii z funkcją optymalizacji zarządzania.

Kolejnym przykładem są projekty Programu FEnIKS. Na wstępie należy podkreślić, że projekty I i II osi priorytetowej Programu FEnIKS oraz projekty II osi priorytetowej Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej w znakomitej większości mają odmienne cele podstawowe swojej interwencji w odniesieniu do sektorów klimatu i środowiska, niż szeroko rozumiane działania dot. procesów produkcyjnych, o których jest mowa w interpelacji Pana Posła Daniela Milewskiego. Z tego powodu również większość projektów nie ma w swoim zakresie bezpośrednio przypisanych celów ani wskaźników opomiarowania efektów interwencji odnoszących się do ograniczenia emisji czy ich bezpośredniego wpływu na bioróżnorodność. Niemniej jednak, z uwagi na zakres

przedmiotowych projektów, nie ulega wątpliwości, iż pośrednio przyczyniają się do osiągnięcia celów zawartych w otrzymanych pytaniach.

W działaniu FENX.01.04 Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym w Programie FEnIKS 2021-2027, zaplanowano realizację projektów bezpośrednio zaadresowanych do przedsiębiorców dot. Optymalizacji gospodarki surowcami i odpadami w przedsiębiorstwach w celu realizacji założeń gospodarki o obiegu zamkniętym. Ponadto przewidziano również liczne rodzaje projektów usprawniających gospodarkę odpadami, w tym w zakresie ograniczenia ilości powstających odpadów oraz recyklingu, jak również ograniczenia zużycia wody w procesach technologicznych i jej zamknięcia w obieg.

Promowanie wykorzystywania odpadów jako surowców, ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, zmniejszenia ilości surowców niezbędnych do wytworzenia danego produktu, jak również ograniczenie poboru a następnie zrzutu do środowiska wód po procesowych będzie miało dodatkowy efekt w postaci ograniczenia emisji do środowiska wynikających z procesów produkcyjnych. Jednak jak wskazano powyżej, efekt ten należy taktować niejako uzupełniająco, względem podstawowych celów projektów, które dotyczą bezpośrednio GOZ i gospodarki odpadami.

Należy również zauważyć, że w Programie FEnIKS przewidziano szereg działań z zakresu sektora energii, które co prawda nie dotyczą wprost rozumianych procesów produkcyjnych, jednak ich cele i generowane wskaźniki interwencji oraz skala finansowa, w ogromnym stopniu przyczyniają się do bezpośredniego ograniczenia emisji do środowiska. Wyznaczony przez Europejski Zielony Ład na 2050 r. cel neutralności klimatycznej oznacza dalsze obniżanie emisyjności również w energetyce. W przypadku części energetycznej FEnIKS, działania przewidziane w ramach poprawy efektywności energetycznej, rozwoju OZE, rozwoju systemów ciepłowniczych jak również rozbudowa infrastruktury energetycznej dla nowych mocy OZE przyczyniają się do poprawy jakości powietrza i redukcji emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę nieefektywnych źródeł energii, jak również w wyniku transformacji tych źródeł z paliw kopalnych na OZE (lub niskoemisyjne). Ww. działania powinny kompleksowo wpłynąć na obniżenie emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych do powietrza. Na poziomie Programu monitorowany jest wskaźnik pn. Szacowana emisja gazów cieplarnianych. Zakłada się, że w wyniku realizacji projektów zostanie osiągnięty poziom redukcji emisji gazów cieplarnianych wynoszący ok. 35% mniej względem wartości bazowych (tzn. przed podjęciem realizacji projektów).

Poza programami finansowanymi ze środków unijnych, warto również wskazać na wsparcie dostępne w ramach oferty programów priorytetowych NFOŚiGW, które ukierunkowane na realizację celów środowiskowych, w tym m.in. celów Europejskiego Zielonego Ładu. NFOŚiGW posiada instrumenty wsparcia m. in. dla przedsięwzięć innowacyjnych, w ramach programów priorytetowych, które są kierowane do przedsiębiorców w zakresie rozwoju nowych i innowacyjnych technologii oraz procesów produkcyjnych. W tym ujęciu należy przede wszystkim wspomnieć o programach priorytetowych:

- Wodoryzacja Gospodarki - wsparcie innowacyjnych jednostek napędzanych wodorem, zarówno w realizacji prac badawczo – rozwojowych jak i prac wdrożeniowych i komercjalizacji;
- Innowacje dla Środowiska - wsparcie innowacyjnych technologii, dedykowany dla bardzo szerokiego wachlarza innowacyjnych projektów zorientowanych na realizację celów środowiskowych, w tym m.in. łagodzenia zmian klimatu, zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń powietrza, wody i ziemi oraz gospodarki w obiegu zamkniętym.

Szczegółowe informacje na temat tych programów są dostępne na stronie internetowej NFOŚiGW pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/nfosigw/srodki-krajowe>.

W kontekście celów redukcyjnych warto wspomnieć, że emisje objęte systemem EU ETS są określane i rozliczane na poziomie Unii Europejskiej, natomiast za emisje nieobjęte tym systemem (non-ETS) odpowiadają państwa członkowskie UE.

W związku z powyższym, jedynie wielkości emisji non-ETS określa się na poziomie krajowym, a sprawozdawczość i rozliczanie się z corocznych wielkości emisji spoczywa na stronie rządowej. Jednym z narzędzi realizacji polityki klimatycznej jest redukcja emisji gazów cieplarnianych w sektorach poza systemem ETS. Dla tego obszaru (m.in. rolnictwo, transport drogowy, mieszkalnictwo, gospodarka odpadami) określone są wiążące cele redukcyjne dla poszczególnych państw członkowskich.

Na podstawie znowelizowanego w 2023 r., rozporządzenia UE 2023/857 (tzw. rozporządzenie ESR), które w ramach wspólnego celu redukcyjnego dla całej Unii Europejskiej przydziela poszczególnym państwom członkowskim indywidualne cele krajowe dla sektorów nieobjętych systemem EU ETS objętych wspólną ambicją redukcyjną, określony został unijny cel redukcyjny na poziomie 40% w 2030 r. w porównaniu do poziomu z 2005 r. Dla Polski wiążący cel redukcji emisji obowiązujący w sektorach non-ETS to 17,7% w stosunku do 2005 r.

Wpływ na Bioróżnorodność:

19. Jakie działania są podejmowane w celu minimalizacji wpływu procesów produkcyjnych na bioróżnorodność?

Działania takie są określone w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

20. Jakie są plany rządu dotyczące ochrony bioróżnorodności w kontekście wzrostu przemysłowego i urbanizacji?

W Ministerstwie Klimatu i Środowiska trwają prace merytoryczne nad Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej. Program będzie zawierał m.in. identyfikację zagrożeń i trendów dla różnorodności biologicznej, obszary realizacji Programu oraz określał priorytetowe działania.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Jacek Tomczak

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Klauzula informacyjna przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki Administratora jest Dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2022 r. poz.1339 z późn. zm.), w celu udzielenia odpowiedzi na interpelację lub zapytanie poselskie.
4. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - o organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - o inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
8. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie poselskie.
9. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - o prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - o prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - o prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
10. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje

Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.